

Bạo Lực Gia Đình

Thông Tin và Nguồn Tham Khảo cho Người Bị Hành Hung và Người Hỗ Trợ

-
• Những lầm tưởng và thực tế• Những dấu hiệu• Suy nghĩ của kẻ hành hung• Các phương thức xúc phạm tinh thần• Các phương thức xúc phạm thể chất• Các phương thức xúc phạm tình dục• Các phương thức xúc phạm về mặt xã hội• Things Men Can do	• So sánh những chu kỳ bạo lực• Chu kỳ bạo lực gia đình• Domestic Violence and Pregnancy• Cách Đối Phó của Người Bị Hành Hung• Đồng Thuộc Quyền hay Bị Hành Hung• Chu kỳ ly thân• Từ Ngữ Luôn Có Tác Động Mạnh• Anh ấy có sửa đổi không?
-

Tập tài liệu này được soạn thảo nhằm giúp đỡ và thông tin cho những nạn nhân bị bạo lực gia đình và bạn bè của họ. Để được an toàn, xin quý vị giữ kỹ thông tin này, đừng cho người hành hung biết.

Người bị hành hung tại nhà luôn có nhu cầu khẩn thiết. Trong đó chắc chắn cần nơi ở an toàn, người ở xung quanh an toàn, và thông tin rõ ràng, chính xác nhằm giúp họ đánh giá tình hình của mình và quyết định nên làm gì.

Tin tức trong tập tài liệu này - do Mid-Valley Women's Crisis Service (MVWCS, hay Dịch Vụ Giúp Đỡ Khủng Hoảng cho Phụ Nữ vùng Mid-Valley) cung cấp - đề cập tới những khía cạnh chánh của bạo lực gia đình. Nhằm giúp người bị hành hung tại nhà và bạn bè của họ hiểu rõ bản chất, phạm vi, và chiều hướng hành hung. Đồng thời cũng phác thảo những chiến lược tìm đến an toàn, tránh bị hành hung thêm.

Mid-Valley Women's Crisis Service cung cấp nơi trú ẩn an toàn và những dịch vụ trợ giúp phụ nữ và trẻ em vừa bị bạo lực gia đình. Dịch vụ này dành cho người bị hành hung, bất kể sắc tộc, màu da, tín ngưỡng, tật nguyện, tôn giáo hoặc định hướng tình dục.

Các chương trình và dịch vụ:

- Đường dây điện thoại thường trực suốt 24 giờ để can thiệp khủng hoảng
- Dịch vụ trú ẩn suốt 24 giờ gồm chỗ ở, thức ăn, quần áo, chuyên chở khi khẩn cấp, và dịch vụ hỗ trợ như giới thiệu và quản lý hồ sơ
- Biện hộ
- Tham vấn riêng ngắn hạn
- Nhóm hỗ trợ dài hạn cho phụ nữ bị đánh đập

Nếu quý vị muốn biết thêm về bạo lực gia đình, hoặc khi muốn trò chuyện với người đã được huấn luyện về trường hợp đặc biệt của bạo lực gia đình, xin gọi số thường trực của MVWCS - (503) 399-7722 hoặc số miễn phí 1 (866) 399-7722 (tại Oregon) - vào bất cứ lúc nào, hoặc gọi đến văn phòng theo số (503) 378-1572 từ thứ Hai đến thứ Sáu, trong thời gian từ 9:00 sáng đến 5:00 chiều.

Có thể xem, in và lưu tài liệu này từ địa điểm mạng lưới www.mvwcs.com.

Domestic Violence MVWCS Vi V1 12/2006

Bạo Lực Gia Đình

Những Lầm Tưởng và Thực Tế về Bạo Lực Gia Đình

SAI: Bạo lực gia đình không phổ biến.

ĐÚNG: *Tại Hoa Kỳ, cứ mỗi 9 giây lại có một phụ nữ bị chồng hay bạn tình đánh đập. Tại Oregon, mỗi năm các đường dây thường trực nhận được hơn 50,000 lần gọi khẩn cấp và 37,000 lần gọi không khẩn cấp từ những người bị hành hung tại nhà.*

SAI: Bạo lực gia đình chỉ xảy ra trong các gia đình có lợi tức thấp.

ĐÚNG: *Bạo lực gia đình xảy ra trong mọi dạng gia đình, cả giàu lẫn nghèo, cả thành thị lẫn ngoại ô và nông thôn, tại mọi nơi trên toàn quốc, trong mọi nhóm sắc tộc, đạo giáo và tuổi tác.*

SAI: Đánh đập chỉ là vài cái tát và không có hại.

ĐÚNG: *Hơn 30 phần trăm số người vào phòng cấp cứu tại bệnh viện là phụ nữ bị đánh đập. Bạo lực gia đình là một nguyên nhân lớn nhất gây thương tích cho phụ nữ tại Hoa Kỳ.*

SAI: Bạo lực gia đình chỉ xảy ra một hoặc hai lần trong suốt thời gian sống chung.

ĐÚNG: *Đa số trường hợp đánh đập đều lặp đi lặp lại. Bạo lực ngày càng dữ dội hơn theo thời gian: kẻ hành hung càng đánh đập thường xuyên hơn và mạnh tay hơn.*

SAI: Một số phụ nữ muốn bị đòn. Họ yêu cầu điều đó. Họ đáng bị như vậy.

ĐÚNG: *Không ai đáng bị đòn cả. Ai cũng có quyền sống mà không bị bạo hành. Không ai muốn bị người tình của mình ngược đãi cả.*

SAI: Trẻ con không nhận thức được bạo lực trong gia đình các em.

ĐÚNG: *Nghiên cứu cho thấy 90% trẻ em nhận thức được hành động bạo lực đối với mẹ mình. Các em nào chứng kiến bạo lực đều bị tổn thương y như khi chính mình bị bạo hành.*

SAI: Trẻ em không có nguy cơ bị xúc phạm hay tổn thương.

ĐÚNG: *Người đàn ông nào hành hung bạn tình đều rất dễ hành hung trẻ em tại nhà. Bạo lực gia đình là dự báo số một về việc ngược đãi trẻ em. Để con mình sống trong môi trường đầy dẫy hành động bạo lực và lời lẽ hằn học không phải là "người cha tốt."*

ĐÚNG: *Trẻ em trong những nơi có bạo lực gia đình đều bị đánh đập hay hoàn toàn bỏ mặc với tỷ lệ 1,500 phần trăm cao hơn mức trung bình của dân số toàn quốc.*

SAI: Những trẻ trai từng chứng kiến bạo lực lớn lên sẽ là người bạo hành.

ĐÚNG: *Nghiên cứu cho thấy 30% trẻ trai từng chứng kiến bạo lực đã trở thành kẻ bạo hành khi là người lớn. Nghĩa là 70% không trở nên như vậy và quyết tâm chấm dứt chu kỳ bạo lực trong cuộc đời mình. Thanh niên không bao giờ được cảm thấy rằng mình sinh ra để trở thành hung tợn. Chúng ta cho thanh niên tin tức nguy hiểm khi ngụ ý rằng các em sinh ra để trở nên hung tợn, và như vậy chúng ta cho những kẻ bạo hành lời bào chữa cho hành vi của họ.*

Những Thực Tế Khác:

ĐÚNG: *Bạo lực gia đình là một tội ác. Kẻ nào đánh đập hay làm tổn thương người khác là trái luật. Tại Oregon, luật lệ đòi hỏi cảnh sát bắt giữ người mà họ có lý do để cho rằng người này đã hành hung kẻ khác.*

ĐÚNG: *Bạo lực gia đình dẫn đến giết người. Ba phần tư số phụ nữ bị giết đều do chồng, chồng cũ hay bạn tình ra tay.*

ĐÚNG: *Bạo lực gia đình làm kinh tế Hoa Kỳ tổn khoảng \$3 đến \$5 tỷ mỗi năm vì nhân viên vắng mặt tại sở làm, và thêm \$100 triệu hàng năm cho chi phí y tế.*

Bạo Lực Gia Đình

Is Những Dấu Hiệu của Hành Vi Ngược Đãi

Trước khi bắt đầu đánh đập nạn nhân, kẻ hành hung thường cho thấy khuynh hướng bạo hành qua một số hành vi "báo hiệu." Có năm loại dấu hiệu chính và một số thí dụ chung.

Quyền Rũ

Kẻ bạo hành có thể là người rất quyến rũ. Phụ nữ bị đánh đập từng mô tả kẻ hành hung khi gặp mặt lần đầu là *Hoàng Tử Đẹp Trai* hay *Hiệp Sĩ trong Bộ Giáp Rực Rỡ*. Có thể hẳn rất duyên dáng, ân cần, chu đáo và hấp dẫn. Hẳn có thể dùng sự hấp dẫn này để lấy được thông tin rất riêng tư về cô ta. Và hẳn sẽ dùng thông tin này có lợi cho mình.

Thí dụ: Hẳn hỏi cô gái có bao giờ bị ai hành hung chưa. Nếu đáp "có," hẳn sẽ tỏ vẻ giận dữ là lại có người dám đối xử với phụ nữ như vậy. Và khi bạo hành, hẳn sẽ nói là không ai thêm tin cô ấy vì cô đã từng nói điều đó và/hoặc cô ta có lỗi, nếu không cả hai người chẳng ai lại đánh cô.

Một thí dụ khác: Hẳn có thể phát hiện là cô gái trước kia từng thử dùng ma túy. Và hẳn sẽ dọa là nếu cô dám hở môi về chuyện bạo hành thì hẳn sẽ khai báo cô là người nghiện ma túy và cô sẽ mất con.

Cô Lập

Kẻ bạo hành cô lập nạn nhân về mặt địa lý và xã hội. Cô lập địa lý là tách xa nạn nhân khỏi bạn bè, gia đình và hệ thống hỗ trợ của nạn nhân (thường là vài trăm dặm), dời nhà nhiều lần trong cùng một khu vực và/hoặc chuyển về vùng nông thôn.

Cô lập xã hội thường khởi đầu là muốn cô ấy dành nhiều thì giờ cho hẳn chứ không cho bạn bè hay hệ thống hỗ trợ. Sau đó hẳn từ từ cách ly cô ta với bất cứ người nào hỗ trợ. Hẳn chỉ định người mà cô có thể trò chuyện; hẳn nói rằng cô không được nghe điện thoại khi gia đình cô gọi.

Ghen Tuông

Ghen tuông là công cụ được kẻ bạo hành dùng để điều khiển nạn nhân. Hẳn thường xuyên gán cho cô gái tội ngoại tình. Nếu cô ta đi tới tiệm tạp hóa, hẳn nói cô dan díu với người bán hàng. Còn khi cô đến nhà băng, hẳn cho là cô dan díu với người thu tiền. Kẻ bạo hành thường gọi nạn nhân là con đĩ hay con đĩn mặt.

Hành Hạ Tình Cảm

Mục đích hành hạ tình cảm là phá hủy lòng tự trọng của nạn nhân. Hẳn đổ lỗi sự bạo hành của mình cho cô, làm nhục, chửi rủa và hăm dọa cô.

Kiểm Soát

Kẻ bạo hành rất biết kèm chế và điều khiển người khác. Sớm muộn gì thì hẳn cũng kiểm soát mọi mặt cuộc sống của nạn nhân: mái tóc, quần áo, người trò chuyện. Hẳn kiểm soát và giữ tiền. Kẻ bạo hành cũng rất biết tự kèm chế. Khi sắp nổi cơn giận điên lên hay mất tự chủ, chúng ta biết là hẳn đã kèm chế hành vi rất nhiều.

Sau đây là cách biết đó không phải là bức bối và giận dữ, mà là hành vi có kiểm soát:

Hẳn không đánh đập những người khác khi họ làm hẳn bức bối. Thí dụ: Chủ nhân không cho hẳn nghỉ phép. Hẳn nhẫn nại và hành hung người mà hẳn nói là yêu thương.

Nếu quý vị hỏi người phụ nữ bị đánh đập "Anh ta có thể ngừng lại khi điện thoại reng hay cảnh sát tới trước cửa không?" thì lời đáp là "Có." Nếu hẳn có thể tự kèm chế vì người khác thì có thể tự kèm chế vào mọi lúc.

Bạo lực gia đình thường hay tăng lên từ việc xô đẩy tới đánh vào lưng, cổ, nửa trên thân mình và chân – tất cả những nơi mà vết bầm hay đốm không lộ rõ. Hãy nghĩ đến việc cần kèm chế như thế nào để nhằm rời đấm hay đá người nào đó.

Bạo Lực Gia Đình

Suy Nghĩ của Kẻ Hành Hung

Kẻ hành hung thường nghĩ rằng mình là duy nhất, thực sự rất khác với những người khác, do đó không phải tuân theo các quy tắc mà ai nấy đều làm theo. Nhưng thay vì là duy nhất thì những kẻ này lại có rất nhiều điểm giống nhau, kể cả cách suy nghĩ và hành xử. Sau đây là một số đặc điểm của họ.

Bào Chữa

Thay vì nhìn nhận trách nhiệm do mình gây ra, kẻ hành hung lại cố gắng biện minh cho cách xử sự của mình bằng lời bào chữa. Thí dụ: "Cha mẹ tôi chưa bao giờ thương yêu tôi" hay "Cha mẹ đánh đập tôi" hoặc "Hôm ấy tôi gặp toàn chuyện tệ hại, rồi khi tôi về nhà và thấy tình trạng bữa bộn đó, tôi đã không kèm được mình" hay "Tôi không thể để cô ta nói năng kiêu đó. Tôi chẳng làm thế nào khác hơn được."

Đổ Lỗi

Kẻ hành hung gán trách nhiệm về hành động của mình cho người khác - cách thoái thác này cho phép hãnh trút tức giận lên người khác vì đã *làm cho* hãnh có hành vi như vậy. Thí dụ: "Nếu cô đừng xen vào khi tôi đang phạt lũ trẻ thì có thể tôi đã làm xong mà không phải đánh chúng."

Xác Định Lại

Một biến thể của cách đổ lỗi: kẻ hành hung xác định lại tình hình sao cho có vẻ như rắc rối không do hãnh gây ra mà do người khác hoặc do tác động bên ngoài nói chung. Thí dụ: Kẻ hành hung không về nhà dùng bữa lúc 6:00 tối như đã nói mà về lúc 4:00 sáng. Hãnh nói "Dù sao cô cũng là người nấu ăn dở ẹt. Tại sao tôi phải về nhà để ăn mấy thứ đó? Tôi dám cá tụi nhỏ cũng chẳng thèm ăn."

Mộng Tưởng Thành Đạt

Kẻ hành hung tin là mình giàu có, nổi tiếng, hoặc rất thành đạt trong một vài nhiệm kỳ nữa nếu người ta không cầm chân hãnh lại. Việc cản đường này làm hãnh cho là mình đúng khi trả đũa lại, kể cả bằng cách ngược đãi. Kẻ hành hung cũng dùng lời nói mạt sát người khác như một cách đề cao chính mình.

Nói Láo

Kẻ hành hung điều khiển tình hình bằng cách nói láo để kiểm soát thông tin có được. Hãnh cũng có thể dùng cách này để làm người khác - kể cả nạn nhân - mất cân bằng tâm lý. Thí dụ: Hãnh cố gắng ra vẻ thành thật khi đang nói láo, hãnh cố gắng tỏ vẻ dối trá cả khi đang nói thật, và đôi khi hãnh tự bộc lộ qua lời nói giả dối trắng trợn.

Giả Bộ

Kẻ hành hung thường làm ra vẻ là mình biết người khác nghĩ gì hoặc cảm nhận điều gì. Sự giả bộ giúp hãnh biện minh cho hành vi của mình vì hãnh "biết" người khác nghĩ hay làm gì trong trường hợp đó. Thí dụ: "Tôi biết cô sẽ tức điên lên vì tôi ra ngoài uống bia sau giờ làm việc, do đó tôi nghĩ là mình vẫn có thể ở ngoài đường và hưởng thụ."

Coi Thường Luật Lệ

Như đã nói trước đó, kẻ hành hung thường cho là mình giỏi hơn người khác nên không cần phải tuân theo luật lệ như người bình thường. Tội phạm hình sự cũng có thái độ đặc trưng như vậy. Mỗi tù nhân thường tin rằng tất cả những tù nhân khác đều là tội phạm, còn bản thân mình lại không. Kẻ hành hung bộc lộ suy nghĩ coi thường luật lệ chẳng hạn khi nói "Tôi cóc cần tham vấn. Không ai biết rõ cuộc đời tôi như chính tôi. Tôi có thể lo liệu cho cuộc đời mình, chẳng cần ai giúp cả."

Chơi Xỏ Người Khác

Kẻ hành hung phối hợp nhiều thủ đoạn để xỏ mũi người khác. Mưu chước gồm nói láo, làm người khác bối rối chỉ để xem họ phản ứng ra sao, và chọc tức cho họ cãi lộn với mình hay với nhau. Hoặc hãnh có thể thử quyến rũ người mà hãnh muốn xỏ mũi, làm ra vẻ quan tâm hay lo lắng để tìm hiểu mặt tốt của người đó.

Bạo Lực Gia Đình

Suy Nghĩ của Kẻ Hành Hung

Chia Cắt

Kẻ hành hung thường tách biệt hành vi bạo lực của mình với phần cuộc sống còn lại của hắn. Sự chia cắt mang tính thể chất. Thí dụ: hắn đánh đập người trong gia đình nhưng không đánh người ngoài. Và chia cắt cũng có tính tâm lý; thí dụ, kẻ hành hung đi nhà thờ sáng Chúa Nhật và đánh vợ cũng tối hôm đó. Hắn thấy hành vi của mình chẳng có gì mâu thuẫn và cho là mình làm đúng.

Giảm Nhẹ

Kẻ hành hung lẩn trốn trách nhiệm đối với hành động của mình bằng cách cố làm cho chúng có vẻ ít quan trọng hơn thực tế. Thí dụ: "Tôi đâu có đánh cô dữ như vậy" hay "Tôi chỉ đánh một đứa con thôi mà. Tôi có thể đánh hết tụi nó."

Mập Mờ

Suy nghĩ và nói mập mờ giúp kẻ hành hung trốn trách nhiệm. Thí dụ: "Tôi về trễ vì mắc kẹt công việc trên đường về nhà."

Bực Bội

Kẻ hành hung chẳng hề bực bội hơn ai cả. Nhưng lại cố ý dùng sự bực bội của mình để kiểm soát tình hình và người khác. Thí dụ: "Câm miệng lại, nếu không tôi vạ cổ bây giờ." Bực bội là dụng cụ rất hữu hiệu và được kẻ bạo hành sử dụng.

Chơi Trò Quyền Lực

Kẻ hành hung dùng nhiều thủ đoạn để đe dọa sự kháng cự khi hắn bắt nạt. Chẳng hạn hắn đi ra khỏi phòng khi nạn nhân đang nói, la hét tiếng nạn nhân, hoặc làm cho những người khác trong gia đình hay đồng liêu "hợp lại" tấn công nạn nhân bằng cách xa lánh hoặc chỉ trích.

Tự Xem là Nạn Nhân

Đôi khi kẻ hành hung giả bộ như bất lực hay khổ não để dụ người khác giúp đỡ mình. Trong tình thế này kẻ hành hung nghĩ rằng nếu không có được điều mong muốn thì chính hắn là nạn nhân, và hắn nguyện trang là nạn nhân để trả đũa hoặc chơi xỏ người khác.

Kịch Tính và Kịch Động

Kẻ hành hung thường khó có quan hệ gần gũi, thỏa mãn với người khác. Hắn dùng kịch tính và kịch động thay cho sự gần gũi. Hắn thú vị khi nhìn người khác bực bội, cãi nhau, hoặc làm nùm beng lên. Thường thì hắn kết hợp nhiều mưu mẹo đã nói trước đó để tạo nên tình trạng kịch tính và kịch động.

Khép Kín

Kẻ hành hung không nói nhiều về bản thân và cảm xúc thật sự của mình. Hắn cũng không cởi mở với thông tin mới về chính mình - chẳng hạn như hiểu rõ người khác nhìn mình như thế nào. Hắn dấu diếm, kín đáo, và tự cho là mình đúng. Hắn tin là mình luôn luôn đúng.

Sở Hữu

Kẻ hành hung thường rất thích chiếm hữu. Hơn nữa, hắn tin rằng mình muốn cái gì là phải có cái đó, và hắn có thể làm gì tùy thích với những gì thuộc quyền sở hữu. Thái độ này áp dụng cho cả người lẫn sự vật. Nó biện minh cho hành vi chỉ huy những người khác, xúc phạm thể chất và chiếm hữu những gì là của họ.

Tự Ca Ngợi

Kẻ hành hung thường nghĩ mình mạnh mẽ, là bề trên, độc lập, tự túc, và rất đàn ông. Hình ảnh người đàn ông lý tưởng trong hắn thường là chàng cao bồi, kẻ phiêu lưu mạo hiểm, hay hải tặc. Hễ ai đó nói hoặc làm gì không hợp với hình ảnh tự tô điểm đó là hắn thấy mình bị xúc phạm.

Bạo Lực Gia Đình

Các Phương Thức Xúc Phạm Tình Cảm

Xúc phạm tình cảm luôn luôn đi chung - và đi trước trong đa số trường hợp - với đánh đập. Xúc phạm tình cảm có chủ đích và lặp đi lặp lại có thể tác động mạnh đến cảm nhận về bản thân và thực tế của nạn nhân. Về căn bản, quá trình này cũng giống như việc tẩy não những tù binh chiến tranh. Sau đây là phương thức xúc phạm tình cảm tiêu biểu

- Kê hành hung *nói đùa* với ác ý về những thói quen và sai sót của phụ nữ
- Phớt lờ cảm xúc của nạn nhân
- Không chấp thuận việc gì, như một dạng trừng phạt
- Lớn tiếng với nạn nhân
- Gọi nạn nhân bằng từ ngữ xỉ nhục nói chung: *đồ điên, đồ chó, đồ ngu*
- Lặp đi lặp lại hàng loạt lời xỉ vả nhắm vào nạn nhân để gây tổn thương trầm trọng
- Làm nhục nạn nhân lập đi lập lại trước mặt người trong gia đình và người khác
- Cô lập nạn nhân về mặt xã hội, và có thể cả mặt vật chất (chẳng hạn như chuyển gia đình đi nơi khác xa xôi)
- Đổ mọi rắc rối và thất bại của mình cho nạn nhân
- Đe dọa dùng vũ lực và trả thù nạn nhân
- Mạt sát những khả năng làm mẹ, người tình, nhân viên, v.v... của nạn nhân
- Đòi hỏi nạn nhân phải hết sức chăm sóc hãnh và bực tức với các con
- Cho nạn nhân biết chuyện hãnh ngoại tình
- Đe dọa ngược đãi con cái và/hoặc giành quyền giữ con
- Nói với nạn nhân là hãnh phải ở với cô ấy vì cô ấy *cần* hãnh và không thể sống thiếu hãnh
- Buộc tội nạn nhân là hung bạo khi cô ấy phản kháng lại bằng mọi cách để tự vệ
- Nghi ngờ cảm nhận thực tế của nạn nhân
- Làm cho lệ thuộc về mặt kinh tế: Hãnh không cho nạn nhân đi làm bằng cách cấm đi xin việc hoặc làm cho cuộc sống của cô ấy hỗn độn đến nỗi bị đuổi việc, và/hoặc hãnh lấy hết tiền của cô
- Khinh miệt hay chối bỏ tiểu sử, của thừa kế, tôn giáo, giá trị của nạn nhân
- Đắm vào tường - không vào cô ấy - để cho thấy sức mạnh của mình
- Giết hay hành hạ thú nuôi
- Đe dọa sẽ tự tử nếu nạn nhân không làm những gì hãnh muốn
- Phá hủy lòng tự trọng của nạn nhân

Bạo Lực Gia Đình

Các Phương Thức Xúc Phạm Tình Dục

Xúc phạm thể chất có thể bắt đầu từ cách không bạo hành thân xác; nghĩa là thờ ơ - trong đó có thể gồm việc không thỏa mãn nhu cầu gần gũi xác thịt của nạn nhân. Khi ngược đãi vượt quá giới hạn và thành bạo lực công khai, nó có thể bắt đầu bằng kiểu hành hung tương đối nhẹ nhàng như ngắt véo làm đau. Tuy nhiên, khi làm đi làm lại, điều này thường trở nên dữ dội hơn và có định hướng - nghĩa là nhắm vào phần nào đó trên cơ thể, chẳng hạn như thân mình, nơi khó thấy thương tích hơn cả.

- Ngắt và/hoặc véo làm cho đau
- Xô đẩy hoặc kèm siết
- Giật mạnh, kéo, lắc hoặc rút tóc
- Tát hoặc cắn
- Đấm, đá, v.v... có định hướng sao cho khó thấy thương tích*
- Bóp cổ hay liệng đồ vật vào nạn nhân
- Hàng loạt đòn đấm hoặc đá liên tục, thấy rõ thương tích*
- Ngược đãi con cái về mặt tình dục, thể chất, và/hoặc tình cảm
- Hành hung nặng tới mức cần được chữa trị y tế
- Quăng nạn nhân
- Kê hành hung tước đoạt giấc ngủ, thức ăn, thuốc uống, và những điều thiết yếu khác của nạn nhân
- Làm gãy xương và/hoặc thương tích bên trong
- Làm sẩy thai hay thương tật khác làm cho phải đẻ non
- Tay quờ được đồ vật nào - chẳng hạn dụng cụ nội trợ - là dùng luôn làm vũ khí
- Không cho nạn nhân đi chữa trị
- Dùng vũ khí thông thường như súng hoặc dao
- Làm tàn tật và/hoặc biến dạng vĩnh viễn
- Giết người

*Ở đây, hành động của kẻ hành hung chứng tỏ là hẳn không "loạn trí" khi đánh đập. Mà hẳn dùng bạo lực để điều khiển và biểu lộ quyền lực đối với nạn nhân.

Bạo Lực Gia Đình

Các Phương Thức Xúc Phạm Tình Dục

Các dạng xúc phạm tình dục thường là một phần của bạo lực gia đình, và là những điều rất khó bàn luận thẳng thắn. Mid-Valley Women's Crisis Service khuyến khích người bị hành hung và người hỗ trợ họ nên hiểu rõ những kiểu xúc phạm tình dục để có thể nhận biết và giải quyết những hậu quả.

- Kê hành hung nói đùa về phụ nữ và tình dục trước mặt nạn nhân
- Coi phụ nữ là đồ vật dùng thỏa mãn sinh lý
- Tỏ vẻ ghen tuông (có thể trở thành cực kỳ ghen tuông)
- Giảm thiểu cảm xúc và nhu cầu sinh lý của nạn nhân
- Chỉ trích nạn nhân về mặt tình dục
- Sờ mó nạn nhân khi người đó không muốn (quấy nhiễu)
- Từ chối tình dục và âu yếm
- Gán cho nạn nhân những từ về tính dục: "đĩ," "lạnh cảm"
- Luôn đòi hỏi tình dục
- Buộc nạn nhân cởi quần áo như một dạng làm nhục (có thể là tại nhà, trước mặt con cái)
- Lãng nhãng với người khác
- Buộc nạn nhân nhìn hãn làm tình với người khác
- Đe dọa cùng với đòi hỏi tình dục
- Buộc nạn nhân làm tình với hãn hoặc người khác
- Buộc nạn nhân làm tình trong tư thế không thoải mái
- Buộc làm tình sau khi đánh đập nạn nhân
- Đòi hỏi tình dục để làm nạn nhân đau khổ
- Dùng đồ vật và/hoặc vũ khí khi làm tình
- Bạo dâm, hành động cắt xẻo
- Giết người

Bạo Lực Gia Đình

Các Phương Thức Xúc Phạm về mặt Xã Hội

Nói chung xã hội có một vài thái độ nhất định về phụ nữ và vai trò của riêng họ. Trong đó có một số khuôn mẫu thiên vị những kẻ bạo hành và chống lại phụ nữ - nạn nhân của chúng. Danh sách sau đây mô tả một vài thái độ và thực hành tiêu cực trong xã hội, cũng như những hành động của kẻ bạo hành được những khuôn mẫu đó ủng hộ đối với phụ nữ.

Thái Độ Tiêu Cực của Xã Hội

- Vai trò cứng nhắc của nam và nữ
- Theo phong tục - và đôi khi theo luật lệ - phụ nữ được dạy phải lệ thuộc vào đàn ông
- Thần thoại Cô Bé Lọ Lem và Chàng Hoàng Tử Đẹp Trai
- Rào cản đối với phụ nữ trong việc làm, chính quyền, lãnh đạo
- Quan điểm cho là đàn ông phải kiểm soát tiền bạc, việc làm, mọi quyết định chánh trong gia đình
- Gia đình là nơi không khuyến khích ly dị hoặc bỏ đi sống nơi khác (đối với người trong gia đình)
- Cảnh sát, bác sĩ, trường học và những tổ chức khác trong xã hội không phải bao giờ cũng phản ứng nhanh trước những đầu mối dẫn đến bạo hành trong gia đình
- Tội phạm và những yếu tố khác làm phụ nữ sợ sống một mình
- Khuynh hướng chỉ định dùng thuốc quá nhiều đối với phụ nữ bị đánh đập
- Quan điểm cho rằng vai trò của phụ nữ là chăm lo cho gia đình, và do đó mọi rắc rối trong gia đình là lỗi của người đàn bà
- Gia đình, bạn bè kêu gọi nạn nhân cố gắng hơn nữa để là người vợ tốt
- Quan điểm cho là phụ nữ không được "làm đổ bể mọi chuyện"

Things Men Can Do

Bạo Lực Gia Đình

So Sánh những Chu Kỳ Bạo Lực

Nạn nhân của bạo lực gia đình thường bị hành hung thân xác hay bằng ngôn ngữ không chỉ từ bạn tình mà còn từ những người "thiện ý" - họ phát biểu những câu có thể gây hại. Khi chưa nhận thức được mình đang nói gì, bạn bè, bà con hay người quen đều có thể thật sự kết luận nạn nhân có lỗi. Bất cứ câu nói nào không nhằm vào kẻ hành hung mà nhằm vào nạn nhân đều rất bất lợi. Thí dụ: "Tại sao cô ấy không bỏ đi?" hoặc "Cô nàng đã làm gì để anh ấy tức điên lên vậy?"

Một thí dụ khác về việc đổ lỗi cho nạn nhân được lấy từ Mô Hình Túc Nước Vỡ Bờ (Tension Building Explosion Model) nổi tiếng của Chu Kỳ Bạo Lực (Cycle of Violence) do Lenore Walker trình bày năm 1979. Lý thuyết này không giúp thấu hiểu chính xác những gì có thể có trước khi "xảy ra bạo lực gia đình" và hậu quả mà gia đình có thể phải chịu đựng sau đó.

Sau đây là lời giải thích Mô Hình Túc Nước Vỡ Bờ và điều mà Mid-Valley Women's Crisis Service xem là *The Cycle of Violence* (Chu Kỳ Bạo Lực).

Mô Hình Túc Nước Vỡ Bờ

Lenore Walker, tác giả tiểu phẩm *The Battered Woman* (Phụ Nữ Bị Đánh Đập), đã tạo nên Mô Hình Túc Nước Vỡ Bờ của Chu Kỳ Bạo Lực vào năm 1979. Walker dựa vào nghiên cứu trên 120 phụ nữ bị đánh đập để đưa ra chu kỳ của mình. Kể từ đó, chu kỳ Túc Nước Vỡ Bờ được dùng trong vô số sách vở và bài viết để cho biết điều gì đang xảy ra trong cuộc sống của phụ nữ bị bạo hành. Mô Hình Túc Nước Vỡ Bờ có ba giai đoạn:

Giai Đoạn Túc Nước

Trong giai đoạn này kẻ hành hung trở nên thất thường và khó đoán hơn đối với nạn nhân. Khi căng thẳng dâng cao, nạn nhân sẽ thấy như "đang có mồi nổ vỡ." Có thể nạn nhân cố gắng xoa dịu kẻ hành hung để tránh bạo hành.

Giai Đoạn Vỡ Bờ

Kẻ hành hung tấn công nạn nhân bằng lời nói hay động tay động chân. Điều này còn dữ dội hơn giai đoạn tức nước và có thể mỗi lần kể tiếp lại càng dữ dội hơn.

Giai Đoạn Trăng Mật

Kẻ bạo hành tỏ vẻ hối hận với hành vi của mình và hứa hẹn sửa đổi. Hắn rất quyến rũ và có thể tặng quà như hoa, nữ trang, dầu thơm và bánh kẹo.

Lo Ngại về Tác Động của Mô Hình Túc Nước Vỡ Bờ

Đến năm 1983, những phụ nữ hoạt động trong Phong Trào Chống Đánh Đập Phụ Nữ (Battered Women's Movement) tại Salem, Oregon nhận thấy mô hình Túc Nước Vỡ Bờ có thiếu sót. Kẻ bạo hành không ngược đãi bạn tình của mình vì quá căng thẳng. Là con người, chúng ta ai cũng có lúc cảm thấy căng thẳng trong cuộc đời, nhưng lại không chọn cách hành hạ người khác. Nếu đó là chuyện căng thẳng thì kẻ hành hung có lẽ không thể kềm chế hành vi của mình và đánh đập bất cứ người nào gây ra căng thẳng (nghĩa là chủ sở làm - vì dám lớn tiếng với hắn - hoặc cảnh sát - vì họ bắt phải dừng xe, v.v...). Và hắn cũng không thể nhắm đúng nơi định đánh. Khá nhiều kẻ hành hung "đánh có chủ ý" vào bạn tình, đặc biệt là những nơi khó thấy vết bầm và đốm như cổ, lưng, nửa thân trên và chân.

Mô Hình Túc Nước Vỡ Bờ cũng dễ bị dùng đổ lỗi bạo hành cho nạn nhân. Cô ta chỉ cần đổ con yên một chút hay giữ nhà cửa sạch sẽ thì trong nhà sẽ ít căng thẳng hơn. Coi như trách nhiệm của nạn nhân là không để xảy ra bạo hành. Do quá trình xã hội hóa của chúng ta, phụ nữ trong xã hội ngày nay thường nghĩ là mình phải "giữ gìn" quan hệ, và Mô Hình Túc Nước Vỡ Bờ của Chu Kỳ Bạo Lực chỉ thích nghi theo kiểu mẫu đó.

Trong mười lăm năm, các luật sư cho phụ nữ bị đánh đập thấy rằng chu kỳ này - có trình bày trong chủ đề kể tiếp - là biểu hiện chính xác hơn của những điều xảy ra khi ai đó muốn bạo hành.

Bạo Lực Gia Đình

Chu kỳ bạo lực gia đình

Bạo lực gia đình có vẻ như không dự báo được, chỉ đơn giản là sự bộc phát đúng lúc và đúng hoàn cảnh trong cuộc đời của những người liên quan. Tuy nhiên, trên thực tế, bạo lực gia đình luôn có dạng tiêu biểu, bất kể xảy ra khi nào hoặc có ai liên quan. Kiểu mẫu - hay chu kỳ - sẽ lặp đi lặp lại, và mỗi lần như vậy mức độ bạo lực lại có thể tăng thêm. Ở mọi giai đoạn của chu kỳ, kẻ hành hung đều hoàn toàn tự chủ và cố gắng điều khiển rồi làm suy yếu nạn nhân.

Việc thấu hiểu chu kỳ bạo lực và ý nghĩ của kẻ hành hung sẽ giúp người bị hành hung nhận thức được là họ không có lỗi đã gây ra bạo hành mà mình phải chịu, và kẻ hành hung chính là người chịu trách nhiệm.

Chu kỳ bạo hành gồm sáu giai đoạn khác biệt: gài bẫy, bạo hành, kẻ hành hung cảm thấy "có lỗi" và sợ bị trả thù, hãn giải thích duy lý, hãn chuyển sang không bạo hành hoặc có cả hành vi rất tốt, hãn mộng tưởng và hoạch định cho lần bạo hành kế tiếp.

Bạo Hành

Có thể là xúc phạm tình cảm, thể chất, tình dục và xã hội (xin tham khảo Các Phương Thức Xúc Phạm).

Tội Lỗi

Người không bạo hành cảm thấy có lỗi rất khác với kẻ hành hung. Người không bạo hành cảm thấy có lỗi đối với nạn nhân (lỗi với nạn nhân). Còn kẻ hành hung thấy có lỗi với chính mình. Hãn không cảm thấy có lỗi hay hối tiếc vì đã xúc phạm nạn nhân. Hãn có thể xin lỗi vì hành vi của mình, nhưng sẽ biện bạch sao cho không phải chịu hậu quả hay trách nhiệm. Mục đích giai đoạn này là hãn tự đoan chắc rằng sẽ không bị bắt hay chịu hậu quả.

Giải Thích Duy Lý

Kẻ hành hung xin lỗi và đổ tội cho nạn nhân về hành vi của hãn. Lời bào chữa phổ biến thường xoay quanh việc hãn bị say sưa hay ngược đãi khi còn nhỏ. Điều này rất có ý nghĩa với đa số mọi người. Tuy vậy, uống rượu và bị ngược đãi hồi còn nhỏ không làm cho kẻ bạo hành trở nên hung hãn. Những phát biểu đổ lỗi thường tập trung vào hành vi của nạn nhân. Thí dụ: "Nếu cô chịu lau sạch nhà cửa thì tôi đánh cô để làm gì" hay "Nếu cô sửa soạn bữa tối đúng giờ thì tôi chẳng có gì để đánh cô." Mục đích giai đoạn này là chối bỏ trách nhiệm đối với hành vi của hãn.

Hành Vi "Bình Thường"

Đây là giai đoạn phức tạp. Sau khi hành hung, hãn có thể trở lại là người ân cần, duyên dáng, có nghĩa và tử tế mà nạn nhân từng yêu thương. Hãn có thể đưa cô ra quán ăn tối, mua hoa tặng và thuyết phục là hãn sẽ sửa đổi.

Nếu nạn nhân bị thương tích dễ thấy thì cô ấy sẽ phải giải thích tại sao lại có. Điều này nhằm duy trì quan hệ *bình thường*. Mục đích giai đoạn này là giữ vững quan hệ với nạn nhân và tỏ vẻ như là bình thường.

Hoặc kẻ hành hung có thể xử sự như không có gì xảy ra cả - mọi thứ đều *bình thường*. Điều này làm nạn nhân tức điên lên.

Mộng Tưởng và Hoạch Định

Việc đánh đập đã được định trước. Trong những giai đoạn đầu tiên, kẻ bạo hành tưởng tượng hoặc có hình ảnh trong đầu về lần hành hung kế tiếp đối với nạn nhân. Trong giai đoạn mộng tưởng và hoạch định, hãn là tài tử, đạo diễn, chỉ đạo lẫn thủ vai chính.

Kẻ bạo hành thử nghiệm quyền lực của mình khi thực hiện mộng tưởng. Giai đoạn hoạch định mô tả tỉ mỉ những gì mà hãn cần có và làm để hành hung bạn tình.

Gài Bẫy

Đó là khi kẻ bạo hành thực hiện kế hoạch của mình. Hãn cho nạn nhân vào tròng.

Toàn Bộ Chu Kỳ

Sau đây là thí dụ về chu kỳ bạo lực qua tất cả các giai đoạn.

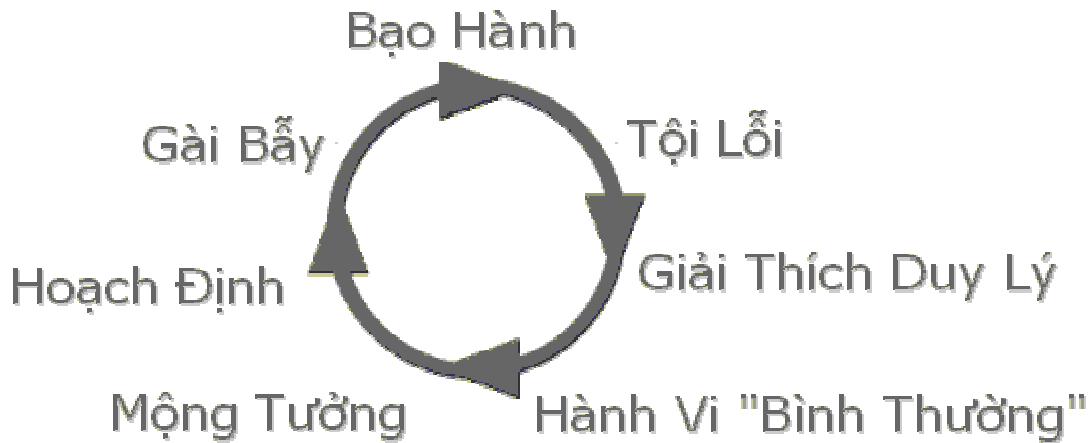
Bạo Lực Gia Đình

Chu kỳ bạo lực gia đình

Một người đàn ông đánh bạn tình của hắn. Sau đó hắn thấy có lỗi với chính mình. Hắn nói "Anh xin lỗi vì đã đánh em." Điều mà hắn không nói là "Vì có thể anh sẽ bị bắt."

Và hắn giải thích duy lý hành động của mình khi nói là cô ta ngoại tình với người nào đó. Hắn nói "Nếu cô không là con điểm vô tích sự như vậy thì tôi đã chẳng đánh cô." Rồi hắn tỏ vẻ ăn năn, cam đoan là sẽ không xúc phạm cô ấy nữa.

Tiếp theo hắn tưởng tượng và ngẫm nghĩ về lần hành hung vừa rồi, và cách thực hiện lần nữa. Hắn dự định kêu cô ấy ra tiệm tạp hóa mua đồ. Điều mà hắn im không nói là cô ấy sẽ cần một khoảng thời gian nào đó để mua sắm. Khi cô ấy bị kẹt xe và về trễ vài phút, hắn hoàn toàn có thể biện minh cho việc hành hung vì "cô dan díu với thằng bán hàng." Hắn vừa gài bẫy xong.

Bạo Lực Gia Đình

DV Pregnancy

Translation In progress

Bạo Lực Gia Đình

Cách Đối Phó của Người Bị Hành Hung

Những phụ nữ và trẻ em từng chịu bạo lực gia đình đã kể lại nhiều cách thức họ nghĩ ra để đối phó cho đến khi được an toàn. Chiến lược đối phó họ tạo ra đã giúp họ sống còn. Sau đây là một vài chiến lược:

Phủ Nhận

Đúng vậy, người bị hành hung tự nhủ là chuyện bạo hành không xảy ra thật sự. Khi phủ nhận, người đó sẽ nói "Vết bầm này hả? Thôi mà, đâu có gì" hay "Thật sự anh ấy đâu có xúc phạm tôi." Sự phủ nhận giúp họ thoát khỏi cảm giác sợ hãi và nhục nhã.

Giảm Thiểu

Đây cũng là dạng phủ nhận. Người bị hành hung đã giảm nhẹ đi khi nói "Thật tình thì cái này không phải là bạo hành. Bạo hành còn ghê hơn nữa" hay "À, anh ấy chỉ đấm tôi một cái."

Ác Mộng

Ác mộng giúp người bị hành hung trải qua một vài cảm giác mạnh như lo sợ, bức bối, hoảng loạn, và tủi nhục mà người này không thể chia sẻ với ai khác một cách an toàn vào lúc đó.

Sốc và Sững Sờ

Hai phản ứng này có thể làm tê liệt đầu óc và thân thể nạn nhân trong lúc bị hành hung và ít lâu sau đó. Chúng giúp người ấy thoát được cảm giác ngay tức khắc cho đến khi người đó được an toàn.

Ngay cả khi đã được an toàn và có người hỗ trợ, người bị hành hung có thể tiếp tục dùng những chiến lược đối phó này đến khi thấy chúng không còn cần thiết hay có ích nữa. Từ đây trở đi có thể người đó muốn được tham vấn hay nhận dịch vụ hỗ trợ khác.

Nhiều công ty cố vấn và luật sư tư trong khu vực Salem có nhân viên được huấn luyện để giúp đỡ người bị hành hung. Đồng thời Mid-Valley Women's Crisis Service cũng có các nhóm hỗ trợ cho phụ nữ bị đánh đập. Có lẽ nhóm hỗ trợ là bước khởi sự thích hợp.

Các dạng biện hộ, giới thiệu, thông tin và hỗ trợ khác sẽ có ích cho người bị hành hung nào có nhu cầu về tài chánh, y tế, dịch vụ xã hội hay pháp lý.

Mid-Valley Women's Crisis Service nghĩ rằng người bị hành hung phải tự quyết định xem có nên đi tham vấn, đến nhóm hỗ trợ và dịch vụ khác có sẵn hay không.

Bạo Lực Gia Đình

Đồng Thuộc Quyền hay Bị Hành Hung

Trong nhiều năm, nạn nhân bạo lực gia đình được gọi là người đồng thuộc quyền. Sau đây là loạt đặc điểm của người đồng thuộc quyền - do hội Người Đồng Thuộc Quyền Ẩn Danh (Co-Dependents Anonymous) cung cấp - so với thực trạng phụ nữ bị hành hung.

ĐỒNG THUỘC QUYỀN: Tôi chịu trách nhiệm về cảm xúc và/hoặc hành vi của người khác.

BỊ HÀNH HUNG: *Tôi buộc phải chịu trách nhiệm về cảm xúc và/hoặc hành vi của kẻ hành hung.*

ĐỒNG THUỘC QUYỀN: Tôi thấy phải chịu trách nhiệm quá mức về cảm xúc và/hoặc hành vi của người khác.

BỊ HÀNH HUNG: *Để được an toàn, tôi phải nhận biết cảm xúc và/hoặc hành vi của kẻ hành hung.*

ĐỒNG THUỘC QUYỀN: Tôi khó trình bày cảm xúc của mình.

BỊ HÀNH HUNG: *Nếu bày tỏ cảm xúc bản thân thì tôi gây nguy hiểm cho sự an toàn của mình.*

ĐỒNG THUỘC QUYỀN: Tôi khó tạo dựng và/hoặc duy trì quan hệ gần gũi.

BỊ HÀNH HUNG: *Tạo dựng hay giữ quan hệ gần gũi là điều nguy hiểm cho tôi.*

ĐỒNG THUỘC QUYỀN: Tôi sợ bị xúc phạm hay hắt hủi.

BỊ HÀNH HUNG: *Vì đã bị xúc phạm và hắt hủi nên tôi sợ bị biến thành nạn nhân lần nữa.*

ĐỒNG THUỘC QUYỀN: Tôi thường đánh giá gắt gao mọi điều mình làm, nghĩ hoặc nói theo tiêu chuẩn của người khác. Không có điều gì thực hiện, nói ra hoặc suy nghĩ là "đủ đúng" cả.

BỊ HÀNH HUNG: *Kẻ hành hung đánh giá gắt gao mọi điều tôi làm, nghĩ hoặc nói. Không có điều gì tôi làm là "đủ đúng" cả.*

ĐỒNG THUỘC QUYỀN: Tôi nghi ngờ hoặc phớt lờ những giá trị của bản thân để theo những điều đáng kể khác. Tôi đánh giá ý kiến của người khác cao hơn của chính mình.

BỊ HÀNH HUNG: *Kẻ hành hung nghi ngờ/phớt lờ những giá trị và ý kiến của tôi. Để được an toàn, tôi đánh giá ý kiến của kẻ hành hung cao hơn của chính mình.*

ĐỒNG THUỘC QUYỀN: Lòng tự trọng của tôi được những thế lực bên ngoài/khác ủng hộ.

BỊ HÀNH HUNG: *Thủ đoạn của kẻ hành hung đã phá hủy lòng tự trọng của tôi một cách có hệ thống.*

Bạo Lực Gia Đình

Chu Kỳ Ly Thân

Khi người phụ nữ bỏ ra đi, kẻ hành hung trải qua quá trình xúc cảm và hành vi hoàn toàn có thể dự đoán được. Đó là quá trình ly thân.

Dừng Dưng

Đầu tiên kẻ bạo hành nói đại loại như "Cứ việc đi đi. Tôi không cần. Có rất nhiều phụ nữ theo đuổi tôi. Tôi cóc cần cô."

Bực Tức Có Chủ Ý

Bây giờ kẻ bạo hành bày tỏ sự "bực tức" của mình. Kẻ bạo hành chẳng hề bực bội hơn ai cả. Tức giận chỉ là công cụ hằn dưng để có được và giữ vững sự kiểm soát. Nếu gia đình có trẻ em, chẳng hạn sẽ nói mình bực tức vì người bị hành hung dẫn con rời xa hẳn và "Anh có quyền tới thăm con."

Tán Tinh Có Chủ Ý

Kẻ bạo hành cố gắng níu kéo nạn nhân trở lại quan hệ cũ - và thành công trong một số trường hợp. Hẳn bắt đầu tán tỉnh nạn nhân trở lại - có thể là gợi nhớ chuyện xưa: "Em còn nhớ hồi mình gặp nhau không?" "Còn nhớ lúc con mình mới sanh không?" Hẳn cũng hứa sẽ sửa đổi: "Anh sẽ bỏ rượu." "Anh sẽ đi tham vấn." Hẳn không nói tới việc bạo hành; hẳn chỉ nói về thời gian hạnh phúc trước kia và hứa hẹn sẽ có trở lại. Hẳn nói là mong muốn cô ấy quay về.

Nói Xấu Nạn Nhân

Hẳn nói dối về người bị hành hung cho bất cứ ai quen biết người đó. Mục đích của hẳn là cô lập nạn nhân về mặt xã hội và quét sạch mọi sự hỗ trợ của bạn bè và gia đình dành cho cô ấy. Nhiều khi người phụ nữ không biết chuyện nói láo này. Một trong những cách dối trá phổ biến nhất là nói cô ta ngoại tình - kiểu láo toét hẳn có thể dùng biện minh cho hành vi bạo lực của mình.

Bực Tức Có Chủ Ý Kiểu Mới

Khi nhận thức được là nạn nhân sẽ không quay về, hẳn đổi mới sự bực tức có chủ ý. Lần này nạn nhân gặp nguy hiểm. Kẻ hành hung có thể thực hiện những điều đã hăm dọa khi còn quan hệ và lúc đầu chu kỳ ly thân.

Nếu quý vị gặp phải bất cứ điều nào như vậy, hãy xem Hoạch Định An Toàn cho Bản Thân để biết rõ hơn về cách giữ cho bản thân và con mình càng an toàn càng tốt.

Bạo Lực Gia Đình

Từ Ngữ Luôn Có Tác Động Mạnh

~~Cô ấy chọc tức hấn.~~
Hấn chọn điều đó.

~~Hấn mất bình tĩnh.~~
Hấn muốn có quyền lực và chỉ huy.

~~Bạo lực tại gia, quan hệ bạo hành~~
Kẻ bạo hành, người hung bạo

~~Cô ấy bị đánh đập.~~
Hấn là kẻ hành hung.

~~Tại sao cô ấy ở lại?~~
Tại sao hấn lại đánh?

Từ ngữ là công cụ có tác động mạnh trong phong trào chống bạo lực

Ngôn ngữ - hay lựa chọn từ ngữ - có tác động rất lớn đến điều chúng ta nghĩ về bản thân và người khác. Hãy nhớ lại hồi còn nhỏ, khi có người gọi quý vị bằng cái tên nào đó, hoặc nói điều gì xúc phạm quý vị. Có thể quý vị vẫn còn nhớ chính xác từng từ họ dùng làm nhục hay xúc phạm mình. Từ ngữ có tác động rất mạnh.

Những nạn nhân bạo lực gia đình và tình dục chịu tác động của từ ngữ tiêu cực mỗi khi có người thắc mắc về hành động của họ hay nghi ngờ điều họ đã trải qua. Người ta thường đánh giá thấp tầm quan trọng của việc chọn ngôn ngữ thích hợp khi nói về các vấn đề bạo lực gia đình.

Thí dụ: Sau vụ giết người/tự tử tại Sheridan, Oregon, một tờ báo địa phương có hàng tít "Một cặp vợ chồng bỏ lại hai trẻ nhỏ."

Khi đọc câu đó, ta có thể nghĩ là người phụ nữ quyết định rời bỏ con mình. Trên thực tế, cô ấy là nạn nhân bạo lực gia đình và bị chồng giết chết. Tựa đề chính xác hơn lẽ ra là "Vợ bị chồng đánh đến chết, sau đó hấn tự tử."

Rất thường khi ta đọc trọn một bài báo về bạo lực gia đình mà không thấy từ ngữ chỉ giới tính nào cả. Khi tổng thống Clinton viết thư về sự nghiêm trọng của bạo lực gia đình, ông không bao giờ coi đàn ông là thủ phạm. Vậy mà sự thật là: tại Hoa Kỳ, cứ mỗi chín giây lại có một người đàn ông đánh một người đàn bà.

Từ ngữ có tác động rất mạnh. Vì vậy, tại Mid-Valley, chúng tôi không ngừng đánh giá ngôn ngữ của mình để xem làm cách nào có thể truyền đạt sự thật về bạo lực gia đình theo cách tốt nhất và đỡ lỗi đúng người - kẻ bạo hành.

Chúng tôi đã sửa đổi cách nói về bạo lực gia đình. Thay vì nói "Tại Hoa Kỳ, cứ mỗi chín giây lại có một phụ nữ bị đánh" thì chúng tôi nói "Tại Hoa Kỳ, cứ mỗi chín giây lại có một người đàn ông đánh một người đàn bà." Chúng tôi đổi "Tại sao cô ấy ở lại?" thành câu hỏi "Tại sao hấn lại đánh?"

Chúng tôi tránh dùng thuật ngữ quan hệ bạo hành và bạo lực tại gia vì chúng nói đến vấn nạn trong quan hệ, hoặc ý nói ai trong gia đình cũng đều hung bạo. Những thuật ngữ này chưa nói đúng sự thật - chúng bỏ qua cơ hội chỉ rõ là một người đàn ông nọ quyết định xử sự nặng tay với phụ nữ hay gia đình.

Kathleen Parker - người phụ trách chuyên mục báo - vừa rồi đã dành rất nhiều chỗ trong cột báo của mình để nói về điều mà cô cho là trò hề công lý: luận điệu giả dối về bạo lực gia đình chống lại những người đàn ông thật sự vô tội. Cô Parker cho rằng phụ nữ không những nói dối khi khai báo mình bị hành hung, mà thật sự cũng hung bạo y như nam giới.

Lời bình của cô Parker (7/1/99) nhấn mạnh là phụ nữ thường khởi đầu sự bạo hành để rồi phải bị thương tích hay tử vong. Cô viết tiếp: "Mặc dù chúng ta không thể bác bỏ một điều là, do tầm vóc người và sức mạnh, nam giới nguy hiểm hơn phụ nữ khi bị chọc tức, chúng ta cũng không thể bác bỏ một điều là có lẽ phụ nữ cũng nên sửa đổi cách hành xử của mình" (có thêm phần nhấn mạnh). Những câu đại loại như vậy mang lại thông điệp tàn hại cho các nạn nhân của bạo lực vì nói bóng gió là nếu phụ nữ bị bạn tình đánh đập thì có lẽ cô ấy đã chọc tức anh ta, và do đó phải gánh chịu lỗi về điều đã xảy ra cho mình.

Tuy vậy, nghiên cứu thực tế không dễ dàng ủng hộ quan niệm cho là phụ nữ cũng hung bạo như nam giới. Nguồn thông tin của chúng tôi về bạo lực gia đình không đến từ những người cực đoan bên vực phụ nữ, hoặc từ những nơi có dịch vụ về bạo lực gia đình. Số liệu thống kê chúng tôi dùng được lấy từ những nguồn ít bị bàn cãi hơn như FBI và San Diego Police Department (Sở Cảnh Sát San Diego, hay SDPD)! SDPD quyết tâm hỏi thăm mọi trẻ em trong gia hộ, nơi họ được

Bạo Lực Gia Đình

Từ Ngữ Luôn Có Tác Động Mạnh

gọi đến hiện trường hành hung. Các em khai rằng 95% thời gian người đàn ông trong gia hộ là kẻ hành hung.

Trong bài báo của mình, cô Parker khẳng định một chuyện hoang đường có vẻ như cực kỳ phổ biến: phụ nữ nói dối về bạo lực gia đình để được lợi khi ly hôn hay điều trần xin nuôi con. Đây là một quan niệm khó có thể tán thành vì nhiều lý do:

Nghiên cứu cho thấy bạo lực gia đình có tỷ lệ gần bằng tỷ lệ phạm tội khác - khoảng chừng 2% thời gian. Để khai dối về bạo lực gia đình, phụ nữ phải vượt qua một số lượng công việc và sự phiền phức cực lớn - chất vấn của cảnh sát, vô số câu hỏi của bạn bè, gia đình, đồng nghiệp và các cơ quan dịch vụ xã hội, hàng chồng giấy tờ hồ sơ lệnh giam giữ và trích dẫn theo dõi, giờ làm việc bị mất, thù lao luật sư, v.v...

Nếu cân nhắc những nỗ lực mà người phụ nữ phải có để nói dối về bạo lực gia đình thì chừng như thật sự không có lợi gì. Người phụ nữ nói thật về bạo lực gia đình thường không được hủy quyền thăm con của người cha dù cho bạo lực đối với cô ấy hay các con có nghiêm trọng tới đâu đi nữa. Nạn nhân hiếm khi được xem xét đặc biệt khi ly hôn và phân xử việc xin nuôi con; trên thực tế, chúng tôi biết là nhiều phụ nữ còn mất cả quyền nuôi con, mặc dù bạo lực có xảy ra. Trong một số trường hợp, việc giám hộ trao cho người cha, mặc dù đã ghi nhận việc ngược đãi trẻ em. Thực tế như sau: nói thật về bạo lực gia đình không bảo đảm cho người phụ nữ là các hệ thống hành pháp hay dịch vụ xã hội sẽ có hành động thích hợp.

Rất tiếc là từ ngữ của cô Parker lại có tác động mạnh. Tiếng nói của cô lấn át đa số, bởi vì cô thông tin tại một diễn đàn được đại đa số người dự. Từ ngữ như của cô Parker làm hại phong trào chống bạo lực; chúng giúp những chuyện hoang đường và kiểu mẫu về nạn nhân tồn tại lâu dài, và điều đó càng làm nạn nhân im lặng hơn nữa.

Nhưng không chỉ nạn nhân là người bị từ ngữ tác động - ngôn ngữ cũng thường được dùng để làm cho luật sư im miệng. Phụ nữ tham gia phong trào chống bạo lực bị gọi là kẻ đánh đập đàn ông, kẻ thù ghét nam giới và bọn nữ quốc xã. Tại sao? Vì chúng ta đang cố gắng kêu gọi sự chú ý về việc một số đàn ông bạo hành phụ nữ. Nam giới tích cực tham gia phong trào chống bạo lực thường phải im miệng vì ngôn ngữ đồng bóng - họ bị gọi là "đồng tính," "pê đê" v.v... Jackson Katz - người dám nói và viết chống lại việc đàn ông bạo hành phụ nữ - đã lưu ý sự trở trêu trong logic "chúng ta quan tâm tới phụ nữ thì chúng ta phải thích làm tình với danh từ."

Từ ngữ có tác động mạnh, và mỗi người trong chúng ta đều chọn từ sử dụng hàng ngày. Người nào hiểu rõ vấn đề đều có cơ hội giúp người khác thấu hiểu bằng cách chọn từ ngữ chỉ rõ sự thật về bạo lực gia đình.

Bạo Lực Gia Đình

Lần Này Anh Ấy Có Thực Sự Sửa Đổi Không?

Hướng Dẫn cho Phụ Nữ có Bạn Tình đang theo Chương Trình Ngăn Chặn Bạo Hành

Khi bạn tình theo chương trình ngăn chặn dành cho người bạo hành, có lẽ quý vị sẽ yên lòng vì người ấy đang được giúp đỡ. Điều quan trọng cần biết là không có phép thần chữa trị bạo lực - người ấy là nhân vật duy nhất có thể quyết tâm sửa đổi. Thông tin này cho quý vị biết cần tìm hiểu thế nào là chương trình tốt, cần quan sát những dấu hiệu nào ở bạn tình, và điều cần làm khi quý vị nghĩ là mình có thể vẫn còn bị nguy cơ bạo lực.

Làm Sao Biết Chương Trình Sẽ Có Ích?

Không hề có bảo đảm là chương trình nào đó sẽ có ích; rất nhiều điều tùy thuộc vào nguyên cơ thúc đẩy và khả năng chịu sửa đổi của bạn tình quý vị. Nhưng một vài chương trình có hiệu quả hơn những chương trình khác. Những chương trình hiệu quả đều dùng các tiêu chuẩn sau đây:

An toàn là trên hết.

Chương trình phải luôn luôn đánh giá sự an toàn của quý vị khi liên lạc với quý vị. Chương trình không bao giờ được tiết lộ thông tin đã được báo nếu quý vị chưa cho phép. Chương trình không được trình bày sai khả năng làm thay đổi cách cư xử của kẻ bạo hành. Sự thành công của chương trình là phẩm chất cuộc sống của quý vị và con cái - bắt đầu từ sự an toàn.

Kéo dài một thời gian vừa đủ

Cần có thời gian để sửa đổi. Chương trình phải kéo dài ít nhất 24 tuần lễ, và ngoài bất cứ lần gặp mặt riêng nào có thể có để định hướng hay đánh giá, nó phải đòi hỏi tham gia ít nhất 48 giờ trong thời gian đó. Chương trình càng dài thì càng nhiều cơ hội cho người ấy sửa đổi. Tốt nhất là chương trình kéo dài một năm trở lên, mặc dù không phải lúc nào cũng thực hiện được.

Cho người ấy chịu trách nhiệm.

Bước chịu trách nhiệm đầu tiên là việc dùng vũ lực trong quan hệ. Chương trình phải thấy rằng hành vi của người ấy là điều phải sửa đổi, và không cho phép người đó bào chữa bằng hành vi của quý vị. Không phải quý vị, mà chính sự bạo hành mới là vấn nạn. Chương trình phải bắt người ấy chịu trách nhiệm có mặt, tham gia và tuân theo quy định của nhóm. (Quý vị có thể gọi đến chương trình để xin bản sao các quy định.)

Chương trình dạy đi sâu vào gốc rễ vấn nạn.

Nội dung chương trình được bố trí để không chấp nhận sự tin tưởng tiềm ẩn của người ấy là mình có quyền chỉ huy và cai trị quý vị. Chương trình nào chỉ nhằm vào sự bực tức, kỹ năng giao tiếp và sự căng thẳng của người ấy đều không đi đến cội rễ vấn nạn.

Không đòi hỏi quý vị tham gia.

Quý vị không phải là người gây rối. Một số chương trình có các nhóm cho bạn tình của kẻ bạo hành. Việc tham gia này phải là tùy ý hoàn toàn. Đừng để bất cứ ai làm cho quý vị tin là sự tiến bộ của người ấy tùy vào việc tham gia của quý vị.

Cho quý vị tự do bày tỏ.

Khi quý vị gọi đến chương trình để hỏi hay báo thông tin mà mình nghĩ có thể sẽ hữu ích, chương trình phải đón nhận sự tham gia như vậy. Điều này khác với việc đòi hỏi quý vị tham gia. Đôi khi chương trình có thể liên lạc với quý vị để bàn luận về hành vi của người bạn tình bên ngoài chương trình. Quý vị phải cảm thấy thoải mái khi chia sẻ thông tin, đặc biệt là khi cho là điều đó có thể tạo nguy cơ bạo lực đối với mình.

Bạo Lực Gia Đình

Lần Này Anh Ấy Có Thực Sự Sửa Đổi Không?

Làm Sao Biết Người Đó Có Thật Sự Sửa Đổi Hay Không?

Những dấu hiệu tích cực gồm:

- Người đó không còn hung bạo hay đe dọa quý vị hoặc người khác.
- Người đó nhìn nhận hành vi bạo lực của mình là sai trái.
- Người đó hiểu là mình không có quyền chỉ huy và cai trị quý vị.
- Quý vị không thấy sợ hãi khi ở chung với người đó.
- Người đó không ép buộc làm tình khi quý vị không muốn.
- Quý vị có thể tỏ vẻ bức tức người đó mà không e ngại.
- Người đó không làm quý vị cảm thấy có lỗi về hành vi bạo lực của người đó.
- Người đó tôn trọng ý kiến của quý vị cả khi không tán thành ý kiến đó.
- Người đó tôn trọng quyền nói "không" (từ chối) của quý vị.
- Quý vị có thể thương lượng mà không bị người đó làm nhục và coi thường.
- Quý vị không phải xin người đó cho phép ra ngoài, đi học, tìm việc, hoặc thực hiện hành động độc lập khác.
- Người đó lắng nghe và tôn trọng sự phát biểu của quý vị.
- Người đó nói chuyện thành thật và không cố gắng dẫn dụ quý vị.
- Người đó hiểu là mình chưa được "trị dứt", và sửa đổi hành vi, thái độ và lòng tin là cả một quá trình rất lâu.
- Người đó không còn _____ (điền vào chỗ trống bất cứ hành vi nào thường đi trước bạo lực, mãnh khỏe hay xúc phạm tình cảm).

Vậy Thì Họ Làm Gì Tại Đó?

Tại Oregon, chúng tôi có những tiêu chuẩn - do State Domestic Violence Council (Hội Đồng Chống Bạo Lực Gia Đình của Tiểu Bang) soạn thảo - mà các chương trình ngăn chặn bạo hành phải tuân theo. Nếu quý vị chưa rõ chương trình mà bạn tình của mình đang theo có tuân hành những tiêu chuẩn này không thì hãy tìm hiểu thử.

Giáo dục về bản chất của bạo lực gia đình

Nhiều kẻ bạo hành chưa hiểu là hành hung không chỉ gồm đánh đập, mà còn kể cả những điều như hành hạ tinh thần và bằng lời nói, phá hủy tài sản, rình rập, và những hành vi khác có thể làm sợ sệt hay hăm dọa nạn nhân và gia đình. Kẻ bạo hành cần hiểu là không có lời bào chữa cho bất cứ hành vi bạo lực nào, và đó không bao giờ là lỗi của nạn nhân.

Sửa đổi thái độ và lòng tin

Kẻ bạo hành có những lòng tin và thái độ dẫn đến bạo lực như: đàn ông giỏi hơn, phụ nữ là sở hữu của nam giới, và có thể dùng cách gây hấn để giải quyết mâu thuẫn. Chương trình phải làm sao tạo được thái độ mới, không gây hấn như: phụ nữ đáng được tôn trọng, kẻ bạo hành phải chịu trách nhiệm về hành vi bạo lực, có nhiều cách hiệu quả để bày tỏ cảm xúc mà không phải hành hung.

Bình đẳng trong quan hệ

Chương trình phải giúp kẻ bạo hành theo kịp chiến lược dài hạn nhằm tôn trọng, tin tưởng lẫn nhau, và hỗ trợ cần thiết để duy trì quan hệ không bạo hành. Chương trình cũng phải giúp người đó phát triển kế hoạch dài hạn nhằm chia sẻ trách nhiệm với bạn tình của mình trong những lãnh vực như tài chánh gia đình và nuôi dạy con.

Tham gia hoạt động cộng đồng

Điều quan trọng là chương trình phải giúp kẻ bạo hành hiểu rằng mình đã gây nên tội với cộng đồng. Người đó có thể nhìn nhận sự hung bạo của mình qua việc bàn luận nỗ lực sửa đổi với bạn bè hay đồng nghiệp, giới thiệu những người hành hung khác đến với chương trình và thực hiện những sửa đổi có ý nghĩa đối với vi phạm trước kia (chẳng hạn như thay thế tài sản bị phá hư hay trộm cắp).

Bạo Lực Gia Đình

Lần Này Anh Ấy Có Thực Sự Sửa Đổi Không?

Trong suốt chương trình, kẻ bạo hành phải hiểu được dạng hành vi bạo lực của chính mình. Chương trình phải dạy người đó những kỹ thuật áp dụng giữ vững hành vi không bạo lực.

Những Dấu Hiệu Cảnh Báo:

Trút bỏ cơn giận là không đúng

Những kỹ thuật và trị liệu như đấm gối hay gào thét cho hả KHÔNG thích hợp cho kẻ bạo hành. Chúng có khuynh hướng củng cố - thay vì ngăn cản - hành vi bạo lực. Những kỹ thuật này không được có trong bất cứ chương trình ngăn chặn nào.

Chương trình gọi đến

Căn cứ vào hành vi của người bạn tình theo chương trình, nếu thấy rõ là quý vị gặp nguy hiểm thì chương trình ngăn chặn bạo hành phải báo động cho quý vị. Mặc dù đa số chương trình đều có chánh sách bảo mật không cho phép thông báo cụ thể cho quý vị những gì người bạn tình đã nói trong khi họp nhóm, chương trình vẫn phải báo cho quý vị khi thấy có bất cứ nguy hiểm tức thời nào. Nếu chương trình gọi cho quý vị về việc này thì hãy nghiêm túc lắng nghe.

Tham vấn cho cả đôi bên vẫn không ngăn chặn bạo lực được

Bạn tình có thể cố gắng lôi kéo quý vị theo tham vấn cho cả đôi bên, nói với quý vị là cả hai đều có thiếu sót và phải cùng nhau giải quyết. Tham vấn cả đôi bên có hiệu quả khi cần giải quyết rắc rối, nhưng không có tác dụng đối với sự bạo hành. Đó là vấn nạn của bạn tình, và người đó cần giải quyết nó trong chương trình. Nếu quý vị nghĩ là đôi bên đều có lợi khi tham vấn chung thì hãy thực hiện bằng mọi cách SAU KHI người ấy học xong chương trình và không còn bạo hành nữa.

Để được giúp ngay khi đang bị hành hung, xin gọi 911 hay cảnh sát địa phương hoặc văn phòng cảnh sát trưởng.

Dẫn Dụ

Thói quen cũ rất khó bỏ đi. Hành vi bạo lực của người bạn tình bắt nguồn từ mong muốn kiểm soát quan hệ, và điều đó không hề thay đổi nhanh chóng. Có thể người đó không còn bạo hành nữa, nhưng vẫn cố gắng tỏ rõ sự chỉ huy qua việc dẫn dụ quý vị làm những gì người đó muốn. Sau đây là một vài hành vi dẫn dụ thường thấy:

- Cố gắng gây cảm tình của quý vị hoặc gia đình và bạn bè
- Quyến rũ quá mức; gợi cho quý vị nhớ lại toàn bộ thời gian hạnh phúc bên nhau
- Cố gắng mua chuộc quý vị bằng quà tặng lãng mạn, ăn tối, tặng hoa, v.v...
- Cố gắng dụ dỗ khi quý vị đang mềm yếu
- Dùng cách hăm dọa úp úp mở mở - dẫn con đi xa, bỏ không chịu theo chương trình, cắt hỗ trợ tài chánh
- Hứa hẹn sửa đổi không phù hợp với hành vi

Có thể quý vị hy vọng sự sửa đổi nhiều tới nỗi tin vào người ấy, dù cho mọi việc chừng như không hề đổi khác. Nhưng hãy tin vào bản năng của mình. Nếu quý vị không cảm thấy an toàn thì rất có thể thật sự là như vậy.

Sáu Lời Nói Dối Chánh

Nếu nghe bạn tình nói những lời sau đây khi đang theo chương trình, quý vị cần hiểu là người đó đang nói láo với chính mình - và với quý vị.

1. "Anh không là người duy nhất cần được tham vấn."
2. "Anh không xấu xa như nhiều gã khác ở đó."
3. "Anh sẽ được trị dứt sau khi học xong chương trình này."
4. "Chúng ta cần cùng nhau giải quyết điều này."
5. "Nếu anh không bị căng thẳng quá thì chắc anh cũng không dễ 'phụt lửa' như vậy đâu."
6. "Bây giờ anh theo chương trình rồi thì em cần thông cảm cho anh hơn."

Bạo Lực Gia Đình

Lần Này Anh Ấy Có Thực Sự Sửa Đổi Không?

Những phát biểu đó có một điểm chung: giúp người ấy thoát trách nhiệm vì hành vi bạo lực của mình. Nên nhớ là, để sửa đổi, người đó cần phải tự nguyện nhận trách nhiệm gây ra bạo lực về mình.

Bạo Lực Gia Đình

Lần Này Anh Ấy Có Thực Sự Sửa Đổi Không?

Làm Sao Biết Là Đã An Toàn?

Nếu nghĩ là mình sẽ an toàn hơn khi ở xa bạn tình trong khi người đó theo chương trình ngăn chặn thì quý vị có quyền ra đi. Nhưng lúc đó quý vị cũng phải hiểu rằng việc tham gia chương trình không bảo đảm cho người đó không còn là mối đe dọa cho quý vị nữa. Nguy cơ người đó có thể bạo hành càng tăng thêm khi quý vị ra đi. Vì sự an toàn của bản thân và con cái, quý vị nên coi chừng những dấu hiệu có rắc rối sau đây trong cách người đó đối xử với mình khi đang theo chương trình.

- Cố gắng tìm kiếm khi quý vị đã ra đi. Người đó có thể cố lấy thông tin về chỗ ở của quý vị từ gia đình và bạn bè quý vị bằng cách đe dọa họ hay cố gắng làm họ có cảm tình.
- Cố gắng níu kéo quý vị trở về với mình. Người đó có thể làm mọi điều để quý vị trở về; nếu hứa hẹn sửa đổi và quyến rũ hay ăn năn hối lỗi không có tác dụng, người đó có thể chuyển sang hăm dọa và bạo hành.
- Cố gắng đưa con đi xa. Người đó có thể cố bắt cóc con để bắt buộc quý vị ở lại với mình.
- Rình rập quý vị. Nếu có vẻ như quý vị luôn gặp mặt người đó khi đang trên đường đi làm, lo việc vặt, đi chơi với bạn - hoặc khi quý vị nhận được nhiều cú điện thoại bí hiểm - thì có thể người đó đang rình rập quý vị.

Các Bước Thực Hiện để Giữ An Toàn cho Bản Thân

Nếu có lý do để tin là mình có nguy cơ bị bạo hành khi bạn tình đang theo chương trình, quý vị có thể làm những điều sau đây để tự bảo vệ.

- Liên lạc với Mid-Valley Women's Crisis Service để được giúp đỡ.
- Liên lạc với cố vấn luật pháp nếu quý vị cần được giúp giải quyết mối đe dọa bị bắt con; Mid-Valley Women's Crisis Service có thể giới thiệu.
- Liên lạc với chương trình bạn tình đang theo và cho họ biết về mọi hành vi đe dọa hoặc có thể sẽ như vậy - nếu quý vị cảm thấy yên tâm khi thực hiện điều này.
- Nếu rời bỏ người đó, quý vị nên nói chỗ ở của mình cho càng ít người trong gia đình và bạn bè biết càng tốt. Nếu họ không biết quý vị ở đâu thì không thể cho người đó biết khi bị hăm dọa hay dẫn dụ.

Tài liệu được cho phép sử dụng. Dựa theo ấn phẩm của *Texas Council on Family Violence* (Hội Đồng về Bạo Lực Tại Gia của Texas), Austin, Texas.